

## ఆడపడుచులక్ష్మిజై

ఆదివారం

ఉదయం పదిగంటలు కావస్తుంది. వేడివేడిగావున్న వుప్పాటిని కాఫీతాగి స్నానం ముగించుకోకుండా దినపత్రిక తిరగేస్తు కూర్చున్నాను. శ్రీవారికి శలపురోజు అయితే నాకు వంటపని వుండదు. కనుకనే విశ్రాంతి. ఈ విశ్రాంతి రోజుల్లో వంటకాదు వంటగదిలో అడుగు పెట్టాలంటేనే చికాకు, శ్రీవారు తన పాకప్రావీణ్యాన్ని అమోఘంగా చూపిస్తుంటారు. ఈ రోజు టిఫెను తర్వాత వంట యేమేం చేయాలో చెప్పి పేపరు చదవటంలో మునిగిపోయాను. మా శ్రీవారు బహుమంచివారు కనుకనే తన శలపు రోజుని నాకు విశ్రాంతిదినంగా వేస్తు వుంటారు. ఇలా యేమగాళ్ళు చేతులు కాల్చుకుంటారు చెప్పండి.

“ఎం.ఎ చదివిన మీరు యే వుద్యోగంలో అయినా చేరకుండా ఇలా ఇంట్లో కూర్చుంటే యేం తోస్తుందే” అని నా స్నేహితులు కొందరంటూ వుంటారు.

రెండువేల జీతం తెచ్చే భర్తవుండగా వుద్యోగం చేయవల్సిన ఖర్మ నాకేమిటి. ‘భర్త’ అంటే భరించేవారు అనే కదూ అర్థం. శ్రీ వుద్యోగం చేయటం అంటే యెంతకష్టం. రెండు మెరుకులు తిని టిఫెను డబ్బా పట్టు కుని వురుకులూ పరుగులతో బస్సుల కోసం పరిగెత్తే ఆడవాళ్ళ అవస్థలు నాకు తెల్పు. అందుకే ‘వుద్యోగం వద్దు’ అనుకుని యెంచక్కా ఆరు గంటలకి లేచి తాపీగా స్నానం ముగించుకుని యేదో ఒకటి వండి పెట్టి

శ్రీవారిని ఆఫీసుకు పంపేస్తే తర్వాతంతా విశ్రాంతి. పదింటికి బోజనం చేసి కొత్తగా తీయిన యే పిచ్చర్కో మార్నింగ్ షోకో చేక్కేసి వచ్చి టిఫెనూ కాఫీ తీసుకుని ఇంక ఇరుగమ్మకి పొరుగమ్మకి చూసిన సినిమా గురించి చెప్పటంలో వుండే 'థిల్' నాలాంటి వాళ్ళకే ఆర్థమవుతుంది. అందుకే పేపరులో చూస్తున్నాను యే థియేటర్లో యే సినిమా వుందోనని. ఇంతలో పక్కంటి పద్మాక్షి కేక వినిపించింది.

'వదినగారూ ఓ వదినగారూ' అని

పేపరు మడిచి పక్కన పడేసి ప్రహరీ గోడ దగ్గరకి వెళ్ళాను. పద్మాక్షి పొట్టిగా లావుగా మిగలముగ్గిన జామపండు రంగులో వుంటుంది. ఆవిడ నా సినిమా ఫ్రెండ్. మేమిద్దరం కలిసి యెక్కడికి వెళ్ళాలన్నా రిక్షాని పిలిస్తే ఆ రిక్షావాలా ఆవిడని చూసి 'చస్తాను' అనబోయినవాడు 'రానమ్మగారూ' అనేస్తాడు.

ఆవిడ శరీరం 'భారీ' అయినా మనసు వెన్నలాంటిది. అయినా ఆవిడతోబాటు నడవటం అంటే నాకు తగని భయం. యెందుకంటే ఆవిడ యెదురుగా వచ్చే వాహనాలని చూసుకోదు. రోడ్డుమీద పడేసిన అరటి తొక్కలని అసలే చూసుకోదు. అరటితొక్కమీద కాలేసి కాలుజారి పడ బోవటం ఆవిడని పట్టుకోబోయి నేనూపడటం మా ఇద్దరినీ చుట్టూవున్న వాళ్ళు చూసి జాలిపడటం 'అయ్యో' అంటూ సానుభూతి చూపుతునే దొంగ నవ్వు నవ్వుబోయి పెదవులు బిగబట్టి ఆ నవ్వుని మింగేయటం. అలాంటి వాళ్ళని చూస్తు నేను కోపం తెచ్చుకోవటం మామూలు అయిపోయింది. నిన్నటికి నిన్న ఇలాగే జరిగి నేనూ ఆవిడని లేవదీయబోయి పడిపోవటం ఆవిడ లేవలేకలేస్తు 'అయ్యో వదినగారూ నా అజాగ్రత్తతో మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పెట్టేస్తున్నాను అని తెగ బాధపడిపోయింది. ఇందుకేనేమో ఆవి డంటే నాకు మరీమరీ ఇష్టం. ఇందువల్లనే మా ఇద్దరి సినిమా స్నేహం మూడుపువ్వులూ ఆరుకాయాలూగా అభివృద్ధి చెందుతూవుంది. పచ్చాక్షి మిగతా ఆడవాళ్ళలా డబ్బు ఖర్చుకి వెనకాడదు. అంటే సినిమాకిగాను అయిన ఖర్చులో సగం భరిస్తుంది. చల్లగా తియ్యగా కబుర్లు చెప్తూ

వుంటుంది. వీటన్నింటికీ మించి ఆవిడలో ఓ గొప్పదనంవుంది. యెప్పుడూ నవ్వుతుండే ఆవిడ ముఖానికి ఆ నవ్వే ఓ విధమైన అందాన్ని ఇస్తోంది అన్న విషయం నాకు చాలా రోజులవరకూ అర్థం కాలేదు. అర్థం అయిన తర్వాత ఆవిడంటే ఆత్మీయతాభావం పెరిగిపోసాగింది. ఇందుకే కాబోలు మా స్నేహానికి అయిదేళ్ళ వయసువచ్చింది. గోడ దగ్గరికి వెళ్ళి అడిగాను.

“నిన్నటి కాలు నొప్పి తగ్గిందా వదినగారూ” అని—

“తగ్గలేదు పైగా యెక్కువైంది” అంటూ నవ్వింద బాధపడుతూ కూడా నవ్వుగల్గటం ఆవిడ ప్రత్యేకత. ఇదే అన్నాను. నా మాటని ఆవిడ పట్టించుకోలేదు. చూడండి వదినగారూ మన మొగుళ్ళకి ఆదివారం నాడు ఆఫీసులకి శలవు అంటూ ఇచ్చింది యెందుకంటారూ”

“భార్యాపిల్లలతో సరదాగా గడపమనీ విశ్రాంతిగా వుండమనీ” బైనా! అయితే వీళ్ళలో యెందరు చేస్తున్నారంటారు?”

“అందరి సంగతీ మనకెందుకు మన మొగుళ్ళు అక్షరాలా ఆ వ్విషయాన్ని పాటిస్తున్నారుగా”

“అదేనండి మర తెలివితక్కువ. మనవాళ్ళు మనల్ని వదలటం లేదు కదా మిగతావాళ్ళు యే గంగలో దూకితేనేం అని ఇన్నాళ్ళు కళ్ళు మూసుకుని కూర్చున్నాం. పక్కంటి మంటలు మనిళ్ళ మీదకి వచ్చేశాయి”

“అంటే? నాకేం అర్థం కావటంలేదు”

“కొద్దిగా దగ్గరగా రండి చెప్తాను. ఈ మగాళ్ళు యెంత బరితెగించారో మీకు తెలియదు. ఆదివారం ఒచ్చిందంటే చాలు అవతలింటి ఆమరేశ్వరిగారి మొగుడు అశ్వమేధయాగానికి వెళ్ళిపోతాడు పక్కంటి పాపారావు ఇల్లుని పేకాట క్లబ్బు చేసేశాడు. ఆయన పెళ్ళాం నీలవేణి ఈ బాధ పడలేక పుట్టింటికి చక్కాపోయింది. అంతే ఆయన ఆఫీసు మానేసి మరీ ఆడేస్తున్నాడు. ఇంతేకాక మన కాలనీలో వున్న మగాళ్ళంతా నిన్న ఓ మీటింగ్ పెట్టి ఆదివారం యేమగాడూ ఇంట్లో వుండకూడదు. యెవరికి కావల్సిన యెంజాయే

మెంట్ వారు వెతుక్కోవాలి. కనుక పేకాట అంటే పడిచచ్చే మీ ఆయన్ని  
మా ఆయన్ని కూడా రమ్మని బొట్టు కాటుకాపెట్టి పిల్చుకు వెడుతున్నారు.

ఆవిడ మాటలకి నాకు చికాకు వచ్చింది.

మిగతా మగాళ్ళందరూ అలాంటి పిలుపులకి పరుగులెత్తవచ్చు కానీ.  
మావారు అలాంటి వారు కాదు అన్నాను కాస్త గర్వంగా.

“అవే అధే .. నమ్మకం మన కొంపలు ముంచుతున్నది. మీ  
ఆయన ఆఫీసులో పనివున్నదంటు ఇంటికి ఆలశ్యంగా రావటం యెందుకు  
మావారు నాకు చెప్పారు. ఆయనా ఈయనా కల్పి పేకాట కోసం క్లబ్బుల  
వేంచేసి యేం యెరగని వాళ్ళలా పిల్లల్లా రాత్రి పదింటికి ఇళ్ళకి చేరటంకి  
విషయం అదన్నమాట. అర్థమైందా?”

“నిజంగానా”

“ఇంకా అవనమ్మకమా. వాళ్ళ యేజంటు వచ్చి మా ఆయన్ని  
లాక్కుపోవటమే కాదు అటు చూడండి మీ ఇంటికి వచ్చారు”

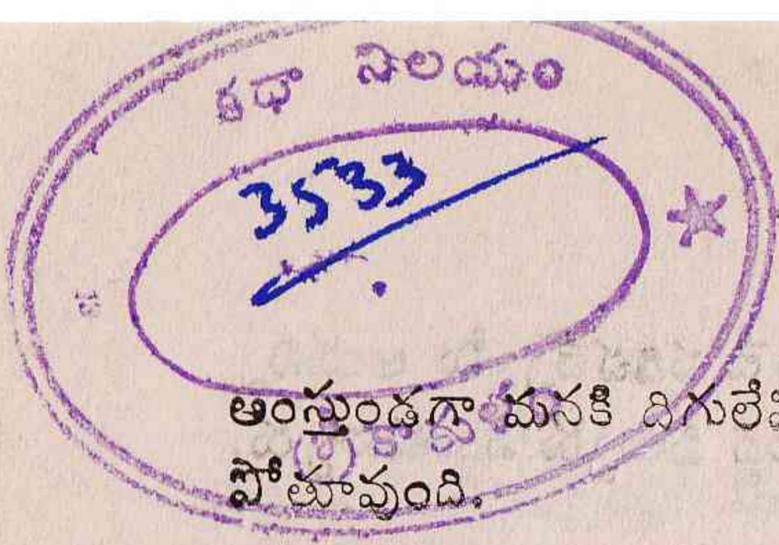
చివ్వున తలతిప్పి చూశాను.

శ్రీవారు వాళ్ళతో వెళ్ళిపోతూ “ప్రభా వంట ఇల్లు చూసుకో.....”  
అంటు మెల్లగా చెప్పటం నా ఒక్కదానికే విన్పించింది. ఈయనకి యెంత  
ధయిర్యం. అలావెళ్ళి పోవటానికి? అసలే ధయిర్యం ఎలా వచ్చింది.  
యెక్కడినుంచి వచ్చింది. వెడుతున్న ఆయనవంక కళ్ళప్పగించి  
చూసుండిపోయాను.

“చూశారా ఒరినగారూ” అదీ సంగతి.

“ఇప్పుడేం చేయాలి? మెదడుపని చేయక బేలగా అడిగాను”

“ఏం చేయటం యేమిటి, కొండంత అండగా మన అన్నగారుండగా  
ఆడబడుచుల సుఖసంతోషాలే మాకు. శ్రీరామరక్ష అని అనుక్షణం ఆయన



అంస్తుండగా మనకి దిగులేమిటి పద్మాక్షి వూపిరి సలపనట్లుగా చెప్పుకు పోతుావుంది.

“అన్నగారూ అని క్షణం ఆలోచించి అర్థమైనట్లు చూస్తు ఔను సుమా” అన్నాను.

“ఆ.... అలా పాయింట్లోకి రండి. నిన్న సాయంకాలం మనం మార్నింగ్ షో నించి వచ్చిన తర్వాత అన్నమాట. మహిళా సమాజంనుంచి పిలుపువస్తే కుంటుస్తునే వెళ్ళాను. అన్నగారి దగ్గరకి వెళ్ళి ఈ మగాళ్ళ విషయం ఆయన చెవులోవేసి పరిష్కారం చెప్పమని అడుగుదాం అని తీర్మానం చేద్దాం. కనుక మన సమాజం మెంబర్స్ కాకుండా ఇంకా ఇంకా అందరినీ తీసుకురండి అని సెక్రటరీ చెప్పింది కనుక నేవెకుతున్నాను. మీరూ వస్తానంటే తీసుకువెడతాను. ఏమంటారు!”

నేనెప్పుడూ మహిళా సమాజాలకి దూరంగా ఉంటాను. కానీ ఇప్పుడు శ్రీవారు చేసిన పనికి ఒళ్ళు మండిపోతువుంది.

‘నేనూ వస్తాను వెళ్ళేప్పుడు పిలవండి’ అనేసి ఇంట్లోకి వచ్చేశాను

\* \* \* \*

ఇంట్లోకి వచ్చానే కానీ మనసుకి శాంతిగాలేదు. వంట ఇల్లు చూస్తుంటే వెర్రెక్కిపోయేలా వుంది. కూరలు సగం తరిగిఅలాగే వది లేసి వున్నాయి. పాలగిన్నె మీద మూతలేదు. పంచదార ఒలికిన చోట యెర్రచీమలు చేరాయి. కాఫీ తాగిన గ్లాసులు యెండిపోయి వున్నాయి. ఉదయం చేసిన వుప్పా మరో ఇద్దరికి సరిపోయేంతగా మిగిలి మూత లేకుండా వుంది. ఇదంతా చూస్తుంటే బ్లడ్ ప్లవర్ వచ్చేస్తోంది.

యెవరో వచ్చి పిలిస్తే ఈ మనిషి గొర్రెపోట్టేలులా అలా వెళ్ళి పోవడమేనా? అలా వెళ్ళినా తిరిగి ఇంటికి రావాలనేనా? ఇలాగే వుండనీయ్ వంటగది అనుకుని తలుపు దగ్గరగా లాగి హాలులోకి వచ్చి కూర్చుని టీ.వీ ఆప్ చేశాను.

టీవీలో ఒక్కో ప్రోగ్రాం అయిపోతూ వుందిగానీ శ్రీవారు వచ్చే జాడలేదు. గంట ఒకటి దాటింది. యేదో మళయాళ చిత్రం వస్తోంది టీవీలో. ఆ సినిమా చూసే ఓపిక లేదు. కడుపులో ఆకలి కరకర మంటుంది. టీవీ ఆఫ్ చేసి స్నానం చేసి వచ్చి కూర్చున్నాను.

గంట మూడయింది దొరగారి జాడలేదు.

నాలుగైంది. అయిదయింది. సాయంకాలమే కాదు రాత్రికీ ఇల్లు చేరలేదు ఏమిటి విచిత్రం. నేను కాపురానికి వచ్చిన ఈ ఆరు సంవత్సరాల్లో యే ఒక్కరోజూ ఇలా జరగలేదు. ఇదే నాకు ఆశ్చర్యం కలిగి స్తోంది. తాబెడ్డ కోతి వనమెల్లా వెరిచినట్లుగా ఆ పేకాట పిచ్చిగాళ్ళ పని కట్టుకుని ఇంటికివచ్చి పిలుచుకువెళ్ళటం నాకు మరీ అగ్రహాన్ని పెంచ సాగింది. ఆ వచ్చిన వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళి దెబ్బలాడితే? చీచి సభంతగా వుంటుందా? యెన్ని అన్నించినా చివరికి యేమీ చేయలేని దానిలా రాత్రి అంతా జాగారం చేస్తూ కూర్చున్నాను. ఆయనే గనక అర్ధరాత్రి వచ్చి తలుపుతడితే తలుపు తీయకుండా వాకిట్లో నిలబెట్టేయాలనుకున్నాను. నేను యెన్ని అనుకున్నా యేం జరగలేదు.

తెల్లవారింది.

అంటే నా డ్యూటీ ప్రారంభమైందన్నమాట. వంటగది శుభ్రం చేసుకుంటూ వుంటే యేకుపు రాసాగింది. నిన్నటి వుపవాసానికి నీరసం ముంచుకు రాసాగింది. అయినా పని చేయకతప్పదు గనుక యెలాగో శక్తి తెచ్చుకుని పనులన్నీ పూర్తిచేసుకున్నాను. వంటకూడా అయింది.

తొమ్మిదిన్నర అవుతుండగా దొరగారు వచ్చారు. చేతికి వాచీ వుందా లేదా అని చూశాను. వాచీ వుంది కానీ పెళ్ళికి నాన్నగారు పెట్టిన అర్ధతులం బంగారు వుంగరం లేదు. నెలఖర్చులకి బీరువాలో వుంచిన నాలుగువందలరూపాయలూ లేవని ముందే తెలుసు. కనుక నిశ్శబ్దంగా వుండిపోయాను.

ఆయన యెవరో తరుముకు వస్తున్నట్లుగా పనులు ముగించుకుని బట్టలు మార్చుకుంటూ వుంటే నేను రెడిగా వున్నాను.

“ఆఫీసుకి లైం అయింది వడ్డించు” అన్నమాట శ్రీవారినోటి నుంచి యెప్పుడు వస్తుందా అని యెదురు చూస్తున్నాను, యెంతకీ ఆ మాట వినిపించలేదు. గడియారంలోకి చూసి వులిక్కిపడి పడకగదివైపు చూశాను. శ్రీవారు ఆ గదిలోకాక వాకిలిగేటు దగ్గర కన్పించారు అంటే భోజనం కూడా చెయ్యకుండా ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోతున్నారన్న మాట.

నన్ను పక్కరిస్తే ఏం జరుగుతుందో ఆయనకి తెలుసు కనుక ఆ అవకాశం నాకివ్వకుండా వెళ్ళిపోతున్నారు అంటే యెంత ధయిర్యం యెంత తెలివి?

నా ఇల్లు ఓ స్వర్గం అనుకుంటూ అహంభావం పోయింది. ఈ నయవంచకుడితో కాపురం చేస్తూనేనా?

నా రక్తం వుడికెత్తి పోసాగింది. చేతికి అందుబాటులో దొరికిన సామానులన్నీ విసిరి నేలకేసి కొట్టసాగాను ఇంతేకాదు ఇంకా ఇంకా యేదో చేసేయ్యాలి అనిపిస్తోంది మనసులో.

“వదినగారూ” అంటూ పద్మాక్షి సరాసరి ఇంట్లోకి వచ్చింది కుంటుతూ నడుస్తూ.

“రండి” అన్నాను ఆవేశాన్ని యెంత కష్టం మీద అణచుకుంటూ

“అన్నగారు వచ్చినట్లున్నారు” అంది మెల్లగా.

“వచ్చారు వెళ్ళారు” అని జరిగినదంతా చెప్పాను.

“వూ మా ఇంట్లోనూ డిటో” నేను మౌనంగా వుండిపోయాను

“వదినగారూ ఇప్పుడే మహిళా సమాజంలో మీటింగ్ పెడదాం వస్తారా” అంది. వస్తాను అని బట్టలు మార్చుకుని ఇంటికి తాళం పెట్టి బయలుదేరారు. ఆవేశంలో ఆకలి సంగతి గుర్తులేదు.

నేనూ పద్మాక్షి సమాజానికి వెళ్ళేసరికి అప్పటికే అక్కడికి చాలా మంది వచ్చివున్నారు. ఇందరు భర్త బాధితులా" ఆశ్చర్యంగా హాలంతా కలియజూశాను. రంగురంగుల చీరలు రకరకాల హెయిర్ సెట్ లో అందంగా కనిస్తున్న కొందరి ముఖాల్లో అవేశం కొందరి ముఖాల్లో నిర్లిఖావం మరి కొందరి ముఖాల్లో అమాయకత్వం ఇలా రకరకాలుగా కనిపించసాగారు నా కళ్ళకి.

నన్ను పద్మాక్షి సెక్రటరీకి ప్రెసిడెంట్ కి పరిచయం చేసింది. ఆ ఇద్దరూ నా రాకకి చాలా సంతోషాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ మీలాంటి చదువు కున్నవాళ్ళు ఈ సమాజాలకి యెక్కువగా రావాలండీ" అన్నారు.

చిన్నగా నవ్వి వూరుకున్నాను.

అనుకున్న టైముకి అర్ధగంట ఆలశ్యంగా మీటింగ్ ప్రారంభమైంది.

ప్రెసిడెంటూ శక్రటరీకాక మరో ఇద్దరు వుపన్యాసకులూ వేదికమీద కూర్చున్నారు. శక్రటరీ అందరికి పూలదండలు వేసింది.

ప్రెసిడెంట్ మీటింగ్ లో చర్చించవల్సిన విషయం చెప్పి కూర్చుంది మొదటగా విమలాదేవి అనే ఆవిడ లేచి మైక్ దగ్గరకి వచ్చి పురుషాధిక్య సమాజంలో స్త్రీలు యెన్ని రకాల ఇబ్బందులని యెదుర్కొంటున్నారో వుదాహరణలు ఇస్తూ అనర్గళంగా వుపన్యసిస్తూ ఆఖరున అంది. ఈ నిరంకుశత్వానికి పుల్ స్టాప్ పెట్టేయించాలి. ఇందుకు మన స్త్రీలంతా కలిసికట్టుగా పోరాడాలి అని చెప్పి వెళ్ళి తన కుర్చీలో కూర్చుంది.

ఇంక విశాలాక్షిగారు లేచిమైక్ దగ్గరకి వచ్చి నిల్చున్నారు అంతే చప్పట్లు మారుమోగాయి.

"ఆవిడ మాట్లాడకుండానే యేమిటి చప్పట్లు విసుగ్గా అన్నాను పద్మాక్షితో. పద్మాక్షి చిన్నగా నవ్వి.

“విశాలాక్షిగారిని గురించి మీకు తెలియదు. ఆవిడ మైక్ దగ్గరికి వచ్చిందంటే మగాళ్ళ మీద వాళ్ళ దురలవాట్లమీద విరుచుకుపడుతుంది. దుమ్ముదులిపేస్తుంది. ఇది స్త్రీలకి సంతోషం కదూ! అందుకూ ఈ చప్పట్లు అంది.

“ఏడిసినట్లుంది. మన ప్రాబ్లం పురుషద్వేషం కాదు కదా. పేకాటా రేసులూ వగైరా వ్యసనపరులని యెలా వాటికి తెచ్చుకోవటం అని కదా?

“ఔను అనుకోండి ఆ ... ఆ ... అదిగో విశాలాక్షిగారు మాట్లాడు తున్నారు నిశ్శబ్దంగా విందాం” అంది పద్మాక్షి.

విశాలాక్షి అసలు విషయం పదిలి వరకట్నాలు అత్తల కోడంటికాలూ కోడళ్ళ బాధలూ వారి ఆత్మహత్యలూ అంటూ అర్థగంట మాట్లాడి చివరగా పురుషుల వసనాలవల్ల స్త్రీలు యెంతగా వ్యధలపాలు అవుతున్నారో వివరించి ఈ సమస్య ఈనాటిది కాదు యేనాటిదో అయినా యేనాటికీ అంతం లేకుండా సాగిపోతూ స్త్రీల మనసులని మండిస్తూంది కనుక దీనికి ఓ పరిష్కారం తప్పక వెతకాలి అంటూ మీరందరూ కల్పి నాతోరండి. శ్రీకృష్ణభగవాన్ లాంటి మన అన్నగారు వున్నారు. వారి దగ్గరికి వెళ్ళి మనం విన్నవించు కుందాం. ఉండుకు రేపే ఆయన్ని కలుసుకునే యేర్పాటు చేస్తాను” అనగానే అందరూ “అలాగే అలాగే” అన్నారు యేక కంఠంతో. అంతే అందరూ కుర్చీల్లోంచి లేచారు. నేనూ నీరసంగా ఇల్లు చేరాను.

\* \* \* \*

రాత్రి పదిగంటలు కావస్తుండగా శ్రీవారు ఇల్లు చేరారు. తలుపు తెరిచి ఆగ్రహంతో అడగవల్సినవన్నీ అడిగేశాను. ఆయన రాయిలా వులక లేదు పలకలేదు. బట్టలు మార్చుకుని డైనింగ్ టేబులు ముందున్న కుర్చీలో కూర్చుని తనే వడ్డించుచుని భోజనం చేసేశారు.

సుప్ర్య భోజనం చేసేవా అని అడుగుతారేమో అని యెదురు చూశాను. అలా అడిగితే సగం కోపం తగ్గిపోయేదినాకు ఆయన అలా

అడక్కుండా నువ్వేమిటి! నీలెక్కేమిటి అన్నట్లుగా పక్కబట్టలూ చాపా  
తీసుకుని వరండాలో వాచీని పరుచుకుని కిందనించి వైకి ముసుగు పెట్టేశారు.  
అంటే ఇంక ఆయన చేత జవాబు చెప్పించటం ఆ బ్రహ్మదేవుడి చేత  
కూడా కాదు.

నన్ను నేను సమాధాన పర్చుకోవాలని యెంతో ప్రయత్నించ  
సాగాను సాధ్యం కావటంలేదు. నాకు నిద్రరావటంలేదు. నేను అన్ని అడి  
గినా ఒక్కదానికి జవాబివ్వకపోవటం అంటే ఆడది యేం చేస్తుంది అన్న  
తక్కువ దృష్టి కదూ. ఈలాంటి పరిస్థితిలో నాకేగనుక ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం  
వుంటే 'నువ్వెంత' నన్ను గౌరవించని నిన్నూ నేను గౌరవించను అని  
ముఖాన కొట్టినట్లు ఈ ఇల్లు పదిలి బైటకిపోయి ఆత్మగౌరవం నిలబెట్టుకునే  
అవకాశం వుండేది కదూ! ఈ మనిషిని మాటలనీ నమ్మి నాకెందుకు  
వుద్యోగం అనుకుని ఆ అవకాశాన్ని జారవిడుచుకున్న నాకు ఆర్థిక  
స్వాతంత్ర్యం ఇప్పుడెలా వస్తుంది. నాకే అలా చేయగల అవకాశం వుంటే  
ఈ దొరగారు దారిలోకి వచ్చి అవకాశం వుండేది కదూ. జీవితంలో మొట్ట  
మొదటిసారి తెల్సివచ్చింది. శ్రీకి ఆర్థికస్వాతంత్ర్యం యెంత అవసరమో.  
మా సంపాదన లేకున్నా ఆడదాని అవసరం మగాడికి లేదా? కోపంతో  
పళ్ళు కొరుక్కున్నాను. ఇలా కొరుక్కున్నందుకు నా పళ్ళే నొప్పిపుట్టాయి  
అయినా కోపంతగలేదు నాకు.

రాత్రి అంతా అశాంతిగా గడిచిపోయింది. తెల్లవారింది కాఫీ తాగి  
స్నానం చేసి డ్రెస్ అయి.

మా తడాకా చూపిస్తాం వుండండి అన్నట్లుగా శ్రీవారివై పుకోపంగా  
చూసి పద్మాక్షిరాగానే మహిళా సమాజానికి బయలుదేరాను. రంగురంగుల  
పట్టుచీరెల్లో శీతాకోక చిలుకల్లా అలంకరించుకుని అప్పటకే అక్కడికి  
చాలామంది వచ్చి వున్నారు. అన్నగారికి బాధలు చెప్పుకోవటానినీ వెళ్ళే  
నప్పుడు కూడా ఈ పట్టు చీరలేమిటి విసుగ్గా అనుకున్నాను. నేను కట్టుకున్న  
కలకత్తా కాటన్ చీరవైపు చూసుకుంటూ.

“మీకేం తెలియదు పదినగారూ అన్నట్లు తన వెయ్యిరూపాయల కంచపట్టుచీరె అంచులు సర్దుకుంటూ చూసింది పద్మాక్షి.

“అవును కాబోలు” అనుకున్నాను.

ఇంతలో తెల్లటి ఫియట్ కారు ఒచ్చి అగింది సమాజం బిల్డింగ్ ముందు. అందులోనించి విశాలాక్షిగారు నవ్వుముఖంతో దిగారు.

“ఇంక బయలుదేరదామా అన్నగారి దగ్గర ఇంటర్వ్యూ తీసుకునే వచ్చారా” అంది ప్రెసిడెంట్.

“ఆ ... విషయమే చెప్పబోతున్నాను. అందరూ వినండి. నిన్న నేను ఇక్కడనించి వెళ్ళిన తర్వాత చేతులు ముడుచుకు కూర్చోలేదు. అన్నగారి ఇంటర్వ్యూ కోసం ప్రయత్నంలో. అయితే అన్నగారి శక్రటరీ ఏం చెప్పారంటే రేపు అసలు అన్నగారికి టైములేదనీ కావాలంటే ఓ అయిందు నిమిషాలు ఈరోజునే ఆయనకి చెప్పి యేర్పాటు చేయగలనీ చెప్పాడు అందువల్ల అంటూ విశాలాక్షి ఓ క్షణం అగింది. అప్పటికే అక్కడ చేరిన అందరూ ఒకరి చెవులని ఒకరు కొరుక్కోసాగారు. చూశారా. చూశారా గావిడెప్పుడూ ఇంతే మేర్చానీ అంతా ఆవిడే కొట్టేయాలని మనని అన్న ఈరిని కల్చుకోకుండా చేసింది. వుసూరుమనసా గారు తమ పట్టు చీరెలవైపు చూసుకుంటూ.

నిశ్శబ్దం. విశాలాక్షిగారు చెప్పేది పూర్తిగా వినండి ప్రెసిడెంట్ బిగ్గరగా అరిచింది.

విశాలాక్షిగారు చెప్పసాగారు.

“నేను యెంతో కష్టం మీద ఆయన్ని కలిశానా! ఆయన తన విలువైన సమయాన్ని నాకిచ్చారా....”

“అసలు విషయం చెప్పింది త్వరగా” అరిచారు యెవరో

“చెప్తున్నాను కదరా. అంత తొందరపడితే యెలా. ఆయన్ని కల్పి  
మన ప్లాట్లమ్మ గురించి చెప్పాను. ఈ సమస్యయే కొందరి స్త్రీలదో కాదంటే  
ఆరుకోట్ల జనాభాలో సగభాగం అయిన స్త్రీలందరిదీ అంటూ ఇంకా చెప్ప  
బోతుంటే ఆయన వారించారు.

అర్థమయింది చెల్లెమ్మా ఈ సమస్య నా ఆడబడుచులది కనుక  
వెంటనే ఓ నిర్ణయం తీసుకుంటాను. యేమనంటే నా పాలనలో నా ఆడ  
బడుచులు నవ్వుతూ బ్రతకాలి. అంటే వారికి కష్టం కల్గించే యెవరినీ  
క్షమించను. మీరు చెప్పినట్లు మీ భర్తలు మీ మాట వినకపోతే ఆదివారం  
శలవు రద్దు చేయటమేకాదు, పేకాటకీ రేసులకీ బారులకీ వెళ్ళేవాళ్ళని పట్టిస్తే  
వాళ్ళ వుద్యోగాలనే వూడగొడతాడు. శనివారం శలవు రద్దుచేసినా వీళ్ళకి  
బుద్ధిరాలేదు కాబోలు అంటూ టైము అయిపోవటంతో ఆయన అక్కడనుంచి  
మరో హాల్లోకి వెళ్ళిపోయారు.

“నిజంగానా” అందరూ యేకకంఠంతో అడిగారు.

“నిజంగా నిజం” విశాలాక్షి గర్వంగా అంది.

‘ఆడబడుచులకి జై’ అని ప్రెసిడెంట్ అనగానే అక్కడ చేరిన  
అందరూ జయజయధ్యానాలు చేశారు.

ఈ దెబ్బకి మగాళ్ళకి పట్టిన వ్యసనాల దయ్యాలనీచే పారిపోతాయి  
అంది శక్రకటరీ.

విజయ గర్వంతో ఇళ్ళకి చేరుకున్నాం అందరం. ఇంటికి. తాళం  
వేసి వుంటుంది అమకున్న నాకు పెద్ద షాకు తగిలింది. తలుపు బార్లా  
తెరిచివుండి, నా గుండె గుభేలుమంది. దొంగలన్నావచ్చి ఇంటిని దోచుకు  
పోలేదు కదా అనుకుంటూ అదిరే గుండెవి అదిమి పట్టుకుని హాలులోకి  
వచ్చి ఓరగా వేసివున్న డ్రాయింగ్ రూము తలుపు ధడాలున దృశ్యాన్ని  
చూసి నిలువునా వీరైపోయాను. పూరునుంచి యెప్పుడు వచ్చాడో అన్నయ్యా

పద్మాక్షి మొగుడూ మా శ్రీవారు కూర్చుని పేకాడుతున్నారు.

నా తల తిరిగి పోసాగింది.

“ప్రభా వచ్చావా.... రారా.... నీ కోసమే కూర్చున్నాను. భోజనం చేద్దాంరా” వదిన నట్టిట్టోనించి రావటం మరీ ఆశ్చర్యం కల్గించింది.

“ఏమిటి ఇలా హఠాత్తుగా వచ్చాం యెందుకనా! ఆ విషయం తర్వాత చెప్తాను, ఇంతకీ నువ్వు మహిళా సమాజానికి యెందుకు వెళ్ళినట్టూ

వుద్యోగం చేసి నెలకి రెండువేలు తెచ్చి అన్నయ్య చేతిలో పోయగల ఆర్థికశక్తివున్న వదిన ఇక్కడ వీళ్ళంతా అలా పేకాట ఆడుతుంటే తనకేం పట్టనట్టుగా ఇలా మాట్లాడటం నాకు పిచ్చియొక్కిపోయేలా చేసింది.

“వదినా?” అన్నాను ఆగ్రహాన్ని నిగ్రహించుకోలేక.

ఆవిడ మొదట తెల్లబోయి ఆ తర్వాత అర్థమైనట్టు తలయెగరేసి పకపకా నవ్వేస్తూ “ఆ విషయమా తమ్ముడంతా చెప్పాడు. మేం రాగానే ఔను ఇంత చిన్న విషయానికి అంత సీరియస్ అవుతావెందుకనీ”

“ఇది చిన్న విషయమా?” అన్నాను ఇంకా కోపం యెక్కువై.

“అవును మిగతా వ్యసనాల విషయం నేను మాట్లాడను. కానీ యెప్పుడన్నా సరదాగా ఆడుకునే ఆ పేకాట వ్యసనంగా మారిపోతుందేమో అని భయపడటం వెర్రివాళ్ళు చేసేపని. అక్కడ మీ మీటింగ్ లో యేమైందో అన్న గారు మీకందరికీ యేలాంటి అభయహస్తం ఇచ్చారో ఇంతకుముందే ఆ వార్త ఇక్కడికి చేరింది. అది విని వీళ్ళందరూ నవ్వుకుంటూన్నారు యెందుకో తెలుసా! చిన్న వాసనంవల్ల మగాడి వుద్యోగం వూడితే దానివల్ల నష్టపడేదీ కష్టపడేదీ యెవరు? కాస్త ఆలోచించి చెప్పు ప్రభా. ఆవేశంలో వున్న నువ్వు ఇప్పుడు చెప్పలేవు కానీ తన భర్త వుద్యోగం పోతుందని తెలిసిన యే ఆడదీ మా ఆయన వ్యసనం వరుడు అంటూ ఫిర్యాదు చెయ్యడు. యెందుకంటే దాని వర్యపసానం తను భరించలేదు కనుక. అందుకనీ

నేచెప్పేమాట ఒకటి విను ప్రభా. మీ అన్నయ్య అలా పేకాడటం నాకు  
 నచ్చలేదు. అలా అని ఈ విషయానికి ఆయనతో తగువుపడలేదు.  
 ఆయన ఆ వ్యసనంలో హద్దులు దాటనంత వరకూ ఫర్లేదు ఆమో దిస్తాను.  
 శృతిమించితే అవతల వాళ్ళు యేం అనుకుంటారో అన్న భయం లేకుండా  
 ఆ ఫ్రెండ్స్ ని మర్యాదగా మాట్లాడి పంపించేస్తాను కలాంటి చిన్నచిన్న  
 సమస్యలని ఏ మనిషికామనిషి పరిష్కరించుకోవానిగానీ అన్న గారి దగ్గ  
 రికి పరుగెత్తితే ... వదిన ఆ వాక్యం పూర్తికానియ్యలేదు.

“ఆడబడుచులకి కై అన్న” నినాదం చెవుల్లో అపహాశ్యంగా  
 ధ్వనిస్తోంది.

అడుగు కదపలేక అలాగే నిలబడిపోయాను.

“ఇంక చాలు ఆట ఆ పేద్దాం లేవండి అరెరె ప్రభ వచ్చేసింది  
 ఏమోయ్ నిర్మలా మాట్నీ ప్రోగ్రాం విషయం ప్రభకి చెప్పావా” అంటూ  
 శ్రీవారి చెయ్యి పట్టుకుని నా దగ్గరగా వచ్చాడు అన్నయ్య.

(23-7-87 ఆంధ్రభూమి సచిత్ర వారపత్రిక)